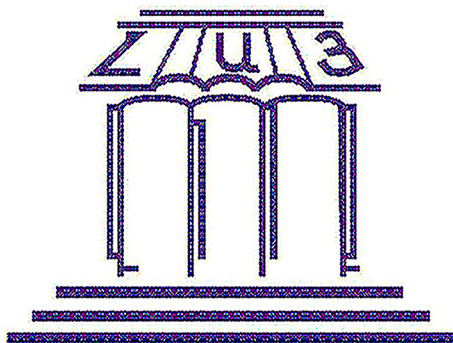

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
նչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել սակայն նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

23

8-

5243

ԱԳՀ

145

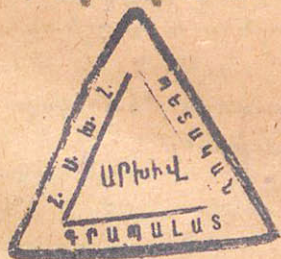
Խաթուն Հ. Ս. Խ. Հ. Կարսի
 Բանակի Քաղաքական Վարչություն

№ 1

329.15 (47.925) : 355

Թէ Ինձդէս Հ. Ս. Խ. Հ. ԿԱՐՍԻ
 ԶՕՐԱՄԱՍԵՐՈՒՄ ՊԷՏՔ Է ԿԱԶ-
 ՄԱԿԵՐՊԵԼ

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ
 ԲԶԻՋՆԵՐ

1921

Ե Ր Ե Ի Ա Ն

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

երես

1. Բջիջի կաղմակերպումը 3
2. Կուսակցական բջիջների
իրաւունքներն և պարտա-
կանութիւնները 5
3. Ընդհանուր ժողովներ 3
4. Բջիջի կապը կենտրոնա-
կան հիմնարկութիւնների
հետ. 9
5. Պնդային Բջիջների վե-
րաբերմունքը դէպի կոմի-
տարները և հրամանատա-
րական կաղմը 10
6. Անդամների ընդունելու-
թիւնը և արտաքսումը 12
7. Միջոցներ և հաշւադր-
ւութիւն 14
8. Նախագահութեան պար-
տականութիւնը 15
9. Կնիք 16

145-Ա Գ-7

1. ՆՁԻՁԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

1) Հայաստանի Կոմունիստական Կուսակցութեան բոլոր անդամները, որոնք գտնոււմ են կարմիր զօրամասերում (գունդ, գիւղիկ, մարտկոց և այլն) կազմում են այդ զօրամասի կուսակցական շէրը:

2) Կուսակցական բժիշկ կադմեյու համար զօրամասի կոմիտարը կամ Հ. Կ. Կ. անդամներից մէկը, կոմիտարի թոյլտուութեամբ յայտարարում է Հ. Կ. կուսակցական բժիշկ զօրամասում հիմնելու համար կազմակերպչական ժողովի մասին և հրաւիրում է զօրամասում գրանուդ բոլոր կուսակցական անդամներին, որոնք ունեն որեւէ վկայաթուղթ:

3. Առաջին ժողովը ընտրում է 3 հոգուց բաղկացած՝ մի յանձնախումբ ստուգելու համար ներկայացրած կուսակցութիւնից բոլոր վկայաթղթերը, այդ յանձնախմբի մէջ անդայման պէտք է մտնի դժբաժան կոմիտարը, եթէ այդպիսին կայ: Հետեանքի մասին այս յանձնախումբը ղեկուցում է երկրորդ ժողովին:

4. Երկրորդ ժողովը պէտք է կայանայ ոչ ուշ քան եօթ օր առաջին ժողովից յետոյ: Յանձնախմբի ղեկուցումը լսելով անվիճելի վկայաթղթեր ունեցող ընկերները ընդհանուր ժողովի կողմից հաստատւում են բջիջի անդամներ:

5. Երկրորդ ժողովը ընտրում է մշտական քարտուղար՝ բջիջի գործերը վարելու համար, եթէ բջիջի անդամների թիւը 15-ից աւելի է:

6. Եթէ անդամների թիւը 15-ից աւել է, գործերը վարելու համար ընտրւում է 3 հոգուց բաղկացած նախագահութիւն, եթէ 100-ից աւել է, այն ժամանակ 5 հոգուց:

7. Ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կամ բջիջի մի երրորդի պահանջով նախագահութիւնն ու քար-

տուղարը ենթարկուած են վերընա-
րութեան:

8. Եթէ տուեալ զօրամասում
կուսակցութեան անդամներ չըկան,
կուսակցական բջիջը կարող է հիմ-
նել կուսակցութեան անդամու-
թեան թեկնածուներէց զօրամասի
կոմիտարի կամ կուսակցութեան
յատուկ լիազօր կազմակերպչի մի-
ջոցով:

14. ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԲՋԻՋՆԵՐԻ
ԻՐԱՆՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱ-
ՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

9. Բջիջների վրայ պարտա-
կանութիւն է ընկնում իրականա-
ցնել ղեկավարող կուսակցական
կազմակերպութիւնների կայացրած
որոշումները:

10. Ազիտացիայի և պրօպա-
գանդայի միջոցով իր անդամ կար-
միր բանակայիներէ շրջանում ըն-
տեղծել կոմունիստական սպարդ և
կուս գիտակցութիւն:

11. Իր միջավայրում կուլ-
տուր-կրթական աշխատանք կատա-
րել, որի համար բջիջները կաճ
պէտք է մասնէն զօրամասում ար-
դէն գոյութիւն ունեցող կուլտուր-
կրթական յանձնախմբերի մէջ և
կամ թէ՛ իրենք պէտք է ստեղծեն-
դասիսին—համ աճայն բարձր կու-

աակցական բջիջի կամ քաղաքական
վարչութեան ցուցմունքներին

12. Իր շրջանում անխնայ
պայքար մղել կուսակցական կար-
գապահութիւնը խախտողներէ դէմ:

13. Յռանդուն կերպով աջակ-
ցել կ'օմիսարին և հրամանատարին՝
կուեկու կարմիր-բանակային կար-
գապահութիւնը խախտելու դէմ և
անձամբ օրինակ ցոյց տալ այդ
կարգապահութեան:

14. Պատերազմի գործողու-
թիւններին ժամանակ անվեհեր քա-
ջութեան, դիմացկունութեան, համ-
բերութեան և տոկունութեան օրի-
նակներ ցոյց տալ՝ դիմանալու կուժ-
ժանրրութիւններին և գրկանքնե-
րին: Վստանալու ձեռնարկութիւն-
ներ սկսելիս թշնամու թիկունքում
հասալիւզութիւն կոտորելու
հարւածող խմբեր կազմելու համար
կամաւորներ փնտռելիս — առաջար-
կել իրենց ամենավտանգաւոր գոր-
ծերը տնկելու:

15. Տեղեկացնել կոմիտարին
գործառնուած տեղի ունեցող ամեն
տեսակի անկարգութիւնների և
գեղձումների մասին: Այդ նպատա-
կով կուսակցական բջիջը աշխատե-
լու է իր անդամներին տնցիացնել

վերստուգիչ անտեսական յանձնա-
խմբի մէջ:

16. Բջիջը մշտապէս պէտք է
աշխատի մօտեցնել կարմիր բանա-
կայիններին, բանւորներին և տե-
ղական ազքատ ազգաբնակութեանը,
վերացնելով նրանց մէջ մահն տե-
սակի թիւրիմացութիւններ:

17. Կոռակցական բջիջի տե-
քողջ աշխատանքը իւրաքանչիւր
կարմիր դորամասում պիտի լինի
կոմունիստներից և համակրողներից
ստեղծել ուժեղ կորիզ, որ պիտի
ներշնչւած լինի սօցիալիստական
հայրենիքի համար ռազմաճակա-
տում յաղթանակներ տանելու լուրջ
գիտակցութեամբ և պատրաստ չի-
նի հարկաւոր ժամին անձնական
զոհաբերութիւն կատարել յանուն
յաղթութեան, իր ետեւից տանելով
սակաւ գիտակից ընկերներին և
ամեն տեղ զիմաղրել խուճապային
լուբերի տարածմանը:

18. Կոռակցական պրօպագան-
դան յաջող տանելու համար — բը-
ջիջները պարտաւոր են կրթական
յանձնախմբերի հետ միասին — ա)
տարածել քաղաքական ռազմական
հարցեր արծարծող լրագրներ և
գրականութիւն. բ) կազմակերպել

ընդհանուր ընթերցումներ և զբոսայգիներ գ) եթէ հնարաւոր է կազմակերպել զբաղումներ քաղաքական պրագիտութեան համար և այլն:

19. Կուսակցական բջիջները չեն միջամտում հրամանատարական կազմի գործողութիւններին և կարգադրութիւններին:

III ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

20. Բջիջի բոլոր անդամներ հաւաքւում են շարթէ-շարթ հերթական ընդհանուր ժողովի՝ կոմիսարի որոշած օրը:

21. Հարկ եղած դէպքում նոյն կարգով գումարւում է ջրապահողով:

22. Ռազմական հանգամանքներում կոմիսարի հայեցողութեամբ ընդհանուր ժողովները կարող են յետաձգել:

23. Կուսակցութեան անդամներից ոչ մէկը—չը նայած ծառայութեան մէջ ունեցած իր դիրքին, կուսակցութեան ժողովներում ոչ մի առաւելութեամբ չի օգտւում:

24. Ընդհանուր ժողովի արձանագրութեան մէջ յիշատակւում են ներկայ եղող բոլոր անդամները,

դռանց յարգելի պատճառների ի-
րար վրայ 3 ժողովի չը յաճախողը
համարուում է բջիջի կազմից դուրս
եկած:

25. Բջիջի ժողովը օրինական
է համարուում, երբ ներկայ են բո-
լոր անդամների մէկ երրորդը: Եթէ
ժողովը չի կայանում անդամների
բաւականաչափ թւի բացակայու-
թեան պատճառով — այդ ժողով
յետաձգուում է կարճ ժամանակով
և երկրորդ անգամ օրինական է
համարուում անկախ ներկայ եղող
անդամների թւից:

26. Ընդհանուր ժողովի բոլոր
որոշումները մացուում են արձանա-
գրութեան մէջ, որ ստորագրում են
ժողովի նախագահն և քարտուղարը:

27. Ընդհանուր ժողովի բոլոր
որոշումները, որոնք որեւէ կապ ու-
նեն սաղմաճակատի կեանքի հետ
— ոյժ են ստանում զօրամասի կո-
միտարի հաստատութիւնից յետոյ:

28. Յանձնարարութիւնների
կատարումը յանձնուում է քարտու-
ղարին կամ բջիջի նախագահու-
թեան:

ՅՎ ԲԶԻԶԻ ԿԱՊԸ ԿԵՆՏՐԱՆԱԿԱՆ
ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՀԵՏ

29. Գնդի կուսակցական կենտ-

րոն հանդիսանում է ըջիջի նախա-
գահութիւնը:

30. Բանակի քաղաքական
վարչութեան որոշմամբ կարող են
ստեղծւել կուսակցական բիւրակա-
յին (գիվիզիային) բիւրօներ՝ որոնք
կազմւում են կուսակցական բժիշ-
ների ներկայացուցիչներից և այլն:

31. Բանակի և ճակատների
քաղաքական վարչութիւնները կա-
րող են գումարել ընդհանուր բա-
նակային և բիւրակային խորհր-
դակցութիւններ՝ քննելու այն հար-
ցերը, որոնք կապ ունեն քաղաքա-
կան աշխատանքի հետ բանակի
մէջ:

32. Խորհրդակցութիւնները
չեն ընտրում սչմի գործադիր մար-
միններ՝ (բիւրօ և այլն):

33. Կուսակցական բժիշկները
կուսակցական կենտրոնների հետ
կապւում են քաղաքական վարչու-
թիւնների միջոցով՝ ճակատում և շա-
խատանի կոմունիստական կուսակ-
ցութեան տեղական կոմիտէների
միջոցով՝ թիկունքում:

Վ ԳՆԴԱՅԻՆ ԲԶԻՋՆԵՐԻ ՎԵՐԱ-
ԲԵՐՄՈՒՆՔԸ ԴԷՊԻ ԿՈՄԻՍՍԱՐՆԵՐԸ
ԵՒ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԱԿԱՆ ԳԱԶՄԸ

34. Դնդային բժիշկը, յանձին

կոմիտարի՝ կուսակցութեան բարձր
հիմնարկութեան կողմից ունի լիա-
զօր, որ վարդաւէ կուսակցական գոր-
ծունէութիւնը ճակատում: Կոմի-
տարի և կուսակցական բջիջի միջե
կազմ տարաձայնութեան դէպքում,
բջիջը իրաւունք ունի թողոքել կու-
սակցական բարձր մարմնին:

35. Սյն ժողովը, որ պումա-
րում է բջիջը, թողոքելու կոմիտարի
գործունէութեան դէմ, վերջինիս
կողմից չի կարող արգելել կամ
փոխել, այլ կարող է միայն պա-
տերազմական գործողութիւնների
պատճառով յետաձգել ոչ ուշ քան
7 օր:

36. Կոմիտարը իրաւունք
չունի արգելել, որ կուսակցական
բջիջից պատգամաւոր Գնայ Քա-
ղաքական վարչութիւնը-գեկուցելու
դրութեան մասին կամ թողոքելու
նրա գործողութեան դէմ:

37. Կուսակցական բջիջի վը-
րայ պարտականութիւն է ընկնում
պահպանել և աջակցել վստահու-
թիւն դէպի կոմիտարը—իւրե քա-
ղաքական վարիչի, և դէպի հրա-
մանատարը—իւրե սաղմական դե-
կավարի:

38. Հրամանատարի պաշտ-
անութեան դէպքում կուսակցա

կան բջիջը աջակցում է կոմիտա-
բին ամբողջ զօրամասը նրան հն-
թարկելու և դաւաճանութիւնը ղե-
րացնելու համար:

V1 ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ-
ԹԻՒՆՆ ՈՒ ԱՐՏԱՔՍՈՒՄԸ

39. Այս հրահանգներին հի-
ման վրայ աշխատող բոլոր կու-
սակցական բջիջները իրաւունք ու-
նեն անդամութեան թեկնածու-
ներ ընդունել—համաձայն կուսակ-
ցական կանոնադրութեան՝ այսինքն
բջիջի երկու անդամի յանձնարա-
րութեամբ: Ընկալաւով թեկնածու-
ները հաստատուում են իւրեւ իսկա-
կան անդամներ Բանակի Քաղաքա-
կան Վարչութեան կամ Բիւրակային
Բիւրօյի կողմից. (տես յօդ. 30.)

Թեկնածւին յանձնարարող ընկեր-
ները նրա փոխարէն կրում են ամ-
բողջ պատասխանատւութիւնը:

40. Հ. Կ. Կ. անդամ եզոյ
ընկերները հաստատուում են բջի-
ջի անդամներ համարակ ցուցակա-
գրութեամբ:

41. Բջիջի մէջ մանեկ ցան-
կացողների բոլոր յայտարարու-
թիւնները քննւում են առաջին
ընդհանուր մոդովում: Եթէ յայ-
տարարութիւնները ընդունւում են

—ընտրւում են որպէս թեկնածու-
ներ, թեկնածուները ենթարկու-
են կուսակցութեան կարգապահու-
թեան և կատարում են բոլոր կու-
սակցական պարտականութիւննե-
րը: Ընտրութիւնից մի ամիս անց-
նելուց յետոյ թեկնածուները, ընդ-
հանուր ժողովի որոշման համաձայն
ներկայացւում են բանակի Քաղա-
քական վարչութեանը հաստատուելու
լըրէ խսկական անդամներ:

42. Գնդի բժիշկի անդամները
ընդմիջտ կամ ժամանակաւոր կեր-
պով հեռացւում են բժիշկից — կու-
սակցական կարգապահութիւնը
կամ այս հրահանգները խախտելու
պատճառով, յատկապէս հարբեցո-
ւութեան, վախկոտութեան և ու-
րիշ անպատւարեւր արարքների հա-
մար:

43. Անդամները բժիշկներից
կարող են հեռացնել ա) կուսակցա-
կան բարձր և տեղական հիմնար-
կութիւնների որոշումով բ) ճակա-
տում — բանակի Քաղաքական վար-
չութեան որոշումով, համաձայն բժի-
շկընդհանուր ժողովի կամ կամիտ-
րի աւած յայտարարութեան:

44. Ընդհանուր ժողովներում
տեղի ունեցող վիճաբանութիւննե-
րը թեկնածուի կուսակցութեան մէջ
ընդունելու կամ հեռացնելու մասին

մանքամասնօրէն արձանագրւում
են ընդհանուր ժողովի արձանա-
գրութեան մէջ, իսկ այդ արձանա-
գրութիւնները ներկայացւում են
հնթակայութեան կարգով:

Վ11 ՄԻՋՈՏՆԵՐ ԵՒ ՀԱՇԻՆԵՏԻՈՒ-
ԹԻՒՆ

45. ԲՆԻՉԻ ըսլար անդամները
և թեկնածուները վճարում են ան-
դամատուրք, համաձայն կուսակ-
ցութեան կանոնադրութեան իրենց
առճիկի մէկ տոկոսը:

46. Բոլոր տուրքերը նշա-
նակւում են կուսակցական գրքոյկ-
ներում և ուրիշ վկայաթղթերում,
մատեաններում տարւում է տուր-
քերի մանրամասն ցուցակագրու-
թիւն և հաշւետւութիւն:

47. Բոլոր զուամարները (տուր-
քերը և միւս եկամուտները) պահ-
ւում են նախագահութեան անդամ-
ներից մէկի մօտ, որ համարւում
է գանձապահ, կամ քարտուղարի
մօտ և ծախւում են՝ նախագահու-
թեան անդամներից մէկի մակա-
դրութեան համաձայն:

48. Ամբողջ եկամուտի կէսը
բանակի քաղաքական վարչութեան
միջոցով ուղարկւում է կուսակցու-
թեան կենտրոնական կոմիտէին,
իսկ Պաշտօն կէսը ծախւում է բը-
նիշի պէտքերի համար:

49. Քարտուղարը կամ դան-
ն ապահը պարտաւոր է ամեն ամիս
հաշիւ ներկայացնել ընդհանուր
ժողովին—գումարների գործառ-
նութեան մասին:

50. Բջիջի լիկվիդացիայի
դեպքում վերջնական հաշեւաւորու-
թիւնը և ըստ գումարները ներ-
կայացուած են համապատասխան
քաղաքական բաժիններ, իսկ թի-
կունքում՝ կուսակցութեան առաջա-
կան կոմիտէին:

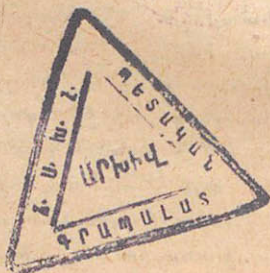
Մու. ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՆ ՊԱՐՏԱ-
ԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

51. Նախադասութեան վրայ
հետևեալ պարտականութիւններն
ընկնում ա) անդամների ցուցակա-
գրումը, բ) ընդհանուր ժողովների
օրակարգի կազմումը, գ) ընդհա-
նուր ժողովների արձանագրութիւն-
ների կազմումը և կարգին պահ-
պանումը, դ) ընդհանուր ժողովի
վճիռների կատարելը, ե) հաշե-
ւաւորութեան վարումը, գումարների
պահումը, պահպանումը և ծախսը,
զ) հետևել, որպէսզի բջիջի գոր-
ծունէութիւնը ամեն թափում համա-
պատասխանէ այս հրահանգների
պահանջներին (որա խախտման ա-
ռաջին պատասխանատուն նախա-

գանութիւնն է) և է) շաբաթեայ հա-
զորդադրութիւնների և թղթակցու-
թիւնների կազմումը՝ գործառնի
բջիջի գործունէութեան մասին ու
դարկելով լրագրներին և քաղաքա-
կան վարչութեան այս կէտի իրա-
կանացումը առանձնապէս կարեոր է:

IX. ԿՆԻՔ

52. Ճակատային և թիկուն-
քային կուսակցական բջիջները սե-
փական կնիք հունեն, այլ օգտու-
են համապատասխան կօմիտայնե-
րի կնիքով:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0836046

-50-

W92

145